

VEREJNÝ OCHRANCA PRÁV: ODMIETNUTIE STAROSTLIVOSTI MUSÍ MAŤ JASNÉ PRAVIDLÁ. PREČO SA MAJÚ PODĽA NOVELY SKÚMAŤ LEN DÔVODY ODMIETNUTIA PACIENTOV ZO STRANY VŠEOBECNÉHO LEKÁRA, STOMATOLÓGA A GYNEKOLÓGIA?

Bratislava 17. augusta 2026

Dňa 30. júla 2026 sa verejný ochranca práv pripomienkami zapojil do medzirezortného pripomienkového konania k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (číslo legislatívneho procesu: LP/2026/385).

Po prvej zásadnej pripomienke týkajúcej sa právneho nároku pacienta¹ na určenie poskytovateľa zdravotnej starostlivosti predstavuje **druhú pripomienku**, ktorá sa týka právnej úpravy **uzatvárania a ukončovania dohôd** o poskytovaní zdravotnej starostlivosti:

Odmietnutie dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti preskúmava samosprávny kraj

Zákon o zdravotnej starostlivosti výslovne upravuje dozorný orgán príslušný preskúmať odmietnutie návrhu na uzatvorenie dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti poskytovateľom zdravotnej starostlivosti. Je ním samosprávny kraj.

Okrem toho má samosprávny kraj povinnosť bezodkladne určiť poskytovateľa, ktorý s ním uzatvorí dohodu. Zákon mu dáva aj kritériá na určenie tohto poskytovateľa, a to podľa možnosti tak, aby bol čo najmenej vzdialený od bydliska osoby. Takto určený

¹ <https://vop.gov.sk/wp-content/uploads/2026/08/Tlacova-sprava-VOP-12.-08.-2026.pdf>

poskytovateľ je povinný dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti s osobou uzatvoriť.

V ustanoveniach týkajúcich sa odmietnutia návrhu na uzatvorenie dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti sa hovorí o poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti všeobecne, teda do tejto množiny **spadajú aj lekári špecializovanej ambulantnej starostlivosti**.

Návrh ministerstva stavia odmietnutie dohody o poskytovaní špecializovanej zdravotnej starostlivosti mimo dohľad orgánov

V zmysle dôvodovej správy² k návrhu zákona bolo zámerom predkladateľa spresniť okruh poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, u ktorých je možné preverovať skutočnosti súvisiace s odmietnutím prijatia pacienta do starostlivosti. Tento okruh by sa **zúžil len na poskytovateľov** tzv. základnej zdravotnej starostlivosti, teda na lekárov/lekárky v špecializáciách **všeobecné lekárstvo, stomatológia a gynekológia**.

Doterajšia ochrana zdravotníckych pracovníkov by mala zostať zachovaná

Nezamýšľaným dôsledkom navrhovanej právnej úpravy by bolo úplné vylúčenie oprávnenia poskytovateľov špecializovanej zdravotnej starostlivosti odmietnuť návrh na uzavretie dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

S cieľom ochrany pacientov aj lekárov preto verejný ochranca práv Ministerstvu zdravotníctva SR navrhol prepracovať príslušné ustanovenia zákona o zdravotnej starostlivosti takým spôsobom, aby:

- všetkým poskytovateľom zdravotnej starostlivosti bolo zachované doterajšie oprávnenie odmietnuť návrh na uzatvorenie dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti a odstúpiť od dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti zo zákonných dôvodov,
- pre prípady odmietnutia návrhu na uzatvorenie dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti a odstúpenia od tejto dohody bola vymedzená jednotná pôsobnosť dozorného orgánu a zároveň
- došlo k zavedeniu povinnosti dozorného orgánu bezodkladne určiť poskytovateľa zdravotnej starostlivosti (tak vo vzťahu k základnej ako aj k špecializovanej zdravotnej starostlivosti) podľa možnosti tak, aby bol čo najmenej vzdialený od bydliska osoby.

Kontrolu by mali vykonávať zdravotné poisťovne

V odôvodnení zásadnej pripomienky verejný ochranca práv vyjadril presvedčenie, že jednotným orgánom kontroly pre prípady odmietnutia aj odstúpenia by nemal byť samosprávny kraj, ale zdravotná poisťovňa, ktorá je povinná uzatvárať zmluvy o

² Osobitná časť dôvodovej správy, str. 14 a 15 k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (číslo legislatívneho procesu: LP/2026/385)

poskytovaní zdravotnej starostlivosti a pre svojich poistencov túto zdravotnú starostlivosť zabezpečovať a na tieto účely disponuje podrobnými informáciami o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti nevyhnutnými na riadne vykonávanie kontrolnej pôsobnosti.

Celé znenie pripomienok je dostupné tu.³

Z akých dôvodov môže lekár odmietnuť pacienta a odstúpiť od dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti?

Platná právna úprava umožňuje poskytovateľovi odmietnuť návrh na uzatvorenie dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti len z 3 dôvodov:

- uzatvorením takejto dohody by prekročil svoje únosné pracovné zaťaženie,
- osobný vzťah zdravotníckeho pracovníka k osobe, ktorej sa má zdravotná starostlivosť poskytovať, alebo k jej zákonnému zástupcovi, nezaručuje objektívne hodnotenie jej zdravotného stavu alebo
- poskytovaniu zdravotnej starostlivosti bráni osobné presvedčenie zdravotníckeho pracovníka, ktorý má zdravotnú starostlivosť poskytovať.

Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti môže odstúpiť od dohody z rovnakých dôvodov, z akých môže odmietnuť návrh na uzatvorenie dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Výnimka platí iba pre poskytovateľov všeobecnej ambulantnej starostlivosti, ktorí môžu odstúpiť od dohody len z dôvodu osobného vzťahu k pacientovi alebo k jeho zákonnému zástupcovi a z dôvodu výhrady vo svedomí.

3

<https://vop.gov.sk/report/mpk-zakon-o-poskytovateľoch-zdravotnej-starostlivosti-zdravotnickych-pracovnikoch-stavovskych-organizaciach-v-zdravotníctve/>